

Profesor Henryk Skarżyński
Laureat Nagrody
Polskiej Akademii Umiejętności
im. Erazma i Anny Jerzmanowskich

ANNO DOMINI MMXXV

Prof. dr hab. n. med. dr h.c. multi
HENRYK SKARŻYŃSKI

Laureat Nagrody
Polskiej Akademii Umiejętności
im. Erazma i Anny Jerzmanowskich

KRAKÓW, 16 czerwca 2025

NAGRODA POLSKIEJ AKADEMII UMIEJĘTNOŚCI IM. ERAZMA I ANNY JERZMANOWSKICH – IDEA, HISTORIA, ZNACZENIE

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich, przyznawana przez Polską Akademię Umiejętności, stanowi jeden z najważniejszych współczesnych symboli uznania dla osób, które swoją działalnością w sposób szczególnie przyczyniają się do rozwoju kultury, nauki i dobra wspólnego w Polsce. Jej wyjątkowość polega nie tylko na prestiżu związanym z samym wyróżnieniem, ale także na głęboko humanistycznym przesłaniu, jakie niesie ze sobą idea fundatora – Erazma Jerzmanowskiego, przemysłowca, patrioty, społecznika i filantropa, który mimo emigracyjnego życia nie zapomniał o swojej ojczyźnie.

Dziś Nagroda im. Jerzmanowskich stanowi latarnię w przestrzeni publicznej – przypomina, że poza bieżącymi wydarzeniami, poza zgiełkiem codziennych debat, istnieją wartości trwałe, a ich pielęgnowanie jest równie istotne jak rozwój technologiczny czy wzrost gospodarczy. Jest to nagroda nie tyle „za sukces”, co „za sens” – za sensowną obecność w świecie, która pozostawia po sobie dobro.

ERAZM JERZMANOWSKI

– wizjoner i filantrop

Urodzony w 1844 roku w majątku Tomisławice Jerzmanowski już w młodości zaangażował się w działalność niepodległościową, biorąc udział w powstaniu styczniowym. Po jego upadku wyemigrował i przez wiele lat mieszkał w Stanach Zjednoczonych, gdzie odniósł spektakularny sukces w branży gazowniczej, zakładając i rozwijając liczne przedsiębiorstwa. Był jednym z pierwszych Polaków, którzy zdobyli majątek na amerykańskim rynku przemysłowym.

Jednak Erazm Jerzmanowski nie traktował zgromadzonego bogactwa jako celu samego w sobie. Przeciwnie – kierował się ideą odpowiedzialności społecznej. W duchu chrześcijańskiego miłosierdzia i narodowego obowiązku postanowił przeznaczyć znaczną część swojej fortuny na rzecz dobra wspólnego. W testamencie zapisał Polskiej Akademii Umiejętności fundusz wieczysty, z którego dochód miał służyć corocznemu nagradzaniu osób, które – niezależnie od obszaru działania – zasłużyły się dla Polski i społeczeństwa.

CELE I IDEA NAGRODY

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich została ustanowiona jako wyraz wdzięczności i uznania dla tych obywateli, którzy poprzez swoją działalność intelektualną, duchową lub społeczną zasłużyli się Ojczyźnie i ludzkości. Statut fundacji, sporządzony zgodnie z wolą fundatora, wyraźnie podkreślał otwartość, inkluzywność i humanistyczny charakter nagrody – miała ona być przyznawana „obywatelowi polskiemu, bez różnicy wiary i stanu”, a więc niezależnie od pochodzenia społecznego, przekonań religijnych czy przynależności środowiskowej.

Jerzmanowski dostrzegał potrzebę nagradzania nie tylko osiągnięć naukowych czy artystycznych, ale przede wszystkim takich postaw, które łączą wiedzę z odpowiedzialnością moralną. W jego zamyśle nagroda miała być narzędziem budowania kapitału etycznego społeczeństwa – promowaniem

cnót obywatelskich, zaangażowania publicznego, solidarności międzyludzkiej i troski o duchowy rozwój wspólnoty narodowej.

Co istotne, Jerzmanowski nie ograniczał się do jednej grupy społecznej. Wręcz przeciwnie – jego wizja obejmowała szerokie spektrum działalności: pisma, działalność naukową, obywatelską, religijną lub filantropijną. Dzięki temu nagroda od początku miała charakter pluralistyczny, obejmując twórców, uczonych, kapłanów, społeczników, wychowawców – wszystkich tych, których działalność wносиła realną wartość do życia narodowego i międzyludzkiego.

Już w początkach XX wieku Nagroda im. Jerzmanowskich zyskała miano „polskiego Nobla”. To określenie nie było przesadą – oddawało rzeczywistą rangę nagrody, zarówno w wymiarze symbolicznym, jak i praktycznym. Przyznawano ją bowiem nie za popularność ani za osiągnięcia komercyjne, ale za wkład w duchową i społeczną kondycję Polski.

W tym sensie nagroda pełniła funkcję moralnego kompasu dla opinii publicznej. Pokazywała, że najwyższe uznanie społeczne należy się nie celebrytom ani politykom, lecz ludziom sumienia i czynu – takim, którzy bez rozgłosu, często w cieniu, budują wspólnotę i działają na rzecz dobra ogółu.

Dziś, w XXI wieku, te same założenia pozostają aktualne. Idea Jerzmanowskiego, ugruntowana w katolickiej nauce społecznej, ale zarazem otwarta na każdego człowieka dobrej woli, przypomina, że rozwój narodu nie może ograniczać się do wskaźników ekonomicznych. Potrzebna jest równowaga między postępem materialnym a etycznym – między nowoczesnością a odpowiedzialnością. W tym właśnie kontekście Nagroda im. Jerzmanowskich staje się nośnikiem idei zrównoważonego rozwoju społecznego opartego na wartościach.

HISTORIA I REAKTYWACJA

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich została po raz pierwszy przyznana w 1915 roku, w trudnym okresie I wojny światowej. Mimo zaborów i politycznego podziału ziem polskich Polska Akademia Umiejętności, mająca swoją siedzibę w Krakowie, funkcjonowała jako niezależne środowisko

naukowe i intelektualne, zdolne do realizacji testamentu fundatora. Już od początku wyróżnienie to traktowano jako wyjątkowy znak uznania – nie tylko dla osiągnięć naukowych, artystycznych czy duchowych, ale przede wszystkim dla postawy służby społeczeństwu i narodowi.

W okresie międzywojennym Nagroda im. Jerzmanowskich zyskała ogromny prestiż. Znalazła się wśród najwybitniejszych odznaczeń intelektualnych i obywatelskich II Rzeczypospolitej. Otrzymali ją m.in.:

- **Ignacy Jan Paderewski** – światowej sławy pianista, kompozytor i mąż stanu, symbol idei niepodległościowych i służby publicznej;
- **Henryk Sienkiewicz** – laureat literackiej Nagrody Nobla, którego twórczość odegrała istotną rolę w kształtowaniu tożsamości narodowej;
- **biskup Adam Stefan Sapieha** – późniejszy kardynał i metropolita krakowski, wybitny duszpasterz, obrońca godności ludzkiej w czasach okupacji.

Do 1938 roku nagrodę przyznano kilkunastu osobistościom reprezentującym różne dziedziny życia publicznego. Wybory laureatów dowodziły, że Nagroda im. Jerzmanowskich była świadomym narzędziem kształtowania etosu polskich elit – takich, które łączyły wiedzę, moralność i odpowiedzialność społeczną.

Dramatyczny los Polski w XX wieku – wybuch II wojny światowej, zniszczenia podczas okupacji niemieckiej i sowieckiej, a następnie system komunistyczny narzucony po 1945 roku – przerwał działalność fundacji Jerzmanowskiego. W 1952 roku władze PRL zastąpiły Polską Akademię Umiejętności – Polską Akademią Nauk. PAU istniała odtąd jedynie w formie szczątkowej, symbolicznej, bez możliwości realizowania swojej misji.

Dopiero po transformacji ustrojowej i odzyskaniu pełnej suwerenności przez Polskę w 1989 roku możliwa stała się restytucja PAU jako instytucji niezależnej i samodzielnej. Akademia szybko przystąpiła do odbudowy swojego dziedzictwa, w tym do reaktywacji fundacji Jerzmanowskiego.

W 2009 roku – dokładnie w setną rocznicę powstania funduszu im. Erazma Jerzmanowskiego – nagroda została oficjalnie przywrócona do życia. Ceremonia wręczenia odbyła się w symbolicznej scenerii – w Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego na Wawelu, podkreślając historyczną ciągłość i rangę tego odznaczenia. Wznowienie nagrody było wydarzeniem nie tylko o charakterze kulturalnym,

ale również moralnym i obywatelskim – świadczyło o odzyskaniu przez Polskę zdolności do honorowania tych, którzy działają dla dobra wspólnego.

Od tego czasu Nagroda im. Jerzmanowskich przyznawana jest corocznie, a jej znaczenie wciąż rośnie. Współczesne wybory kapituły potwierdzają, że nagroda nie straciła swego pierwotnego ducha – nadal promuje osoby, które poprzez swoją działalność inspirują, łączą, edukują i służą społeczeństwu z najwyższą odpowiedzialnością.

WSPÓŁCZESNY WYMIAR NAGRODY

Obecnie Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich przyznawana jest corocznie osobie, która w sposób szczególny przysłużyła się polskiej kulturze, nauce lub życiu społecznemu – niezależnie od przynależności wyznaniowej, środowiskowej czy zawodowej. Kandydatów do nagrody zgłaszać mogą środowiska akademickie, organizacje społeczne, instytucje kultury, a także członkowie PAU. Decyzję o przyznaniu nagrody podejmuje kapituła powołana przez Akademię.

Laureat otrzymuje medal, dyplom oraz nagrodę pieniężną. Ceremonia wręczenia odbywa się w wyjątkowym miejscu – w historycznej Sali Senatorskiej Zamku Królewskiego na Wawelu. Obecność w tym miejscu ma wymiar symboliczny – przypomina o ciągłości tradycji narodowej, a także o potrzebie łączenia przeszłości z teraźniejszością w duchu służby społecznej i odpowiedzialności za losy wspólnoty.

Wśród laureatów reaktywowanej nagrody znaleźli się m.in.:

- **prof. Jerzy Nowosielski** – malarz, filozof i teolog prawosławny
- **prof. Andrzej Zoll** – prawnik, były Rzecznik Praw Obywatelskich
- **ks. Adam Boniecki** – duchowny, publicysta, redaktor „Tygodnika Powszechnego”

Ich biografie i działalność potwierdzają, że nagroda trafia do osób, które nie tylko odniosły wybitne sukcesy, ale także potrafiły myśleć o swojej pracy w kategoriach dobra wspólnego.

ZNACZENIE I DZIEDZICTWO

Nagroda im. Erazma i Anny Jerzmanowskich to dziś nie tylko prestiżowe wyróżnienie, ale także wyraz hołdu wobec idei, które – choć ukształtowane ponad sto lat temu – pozostają zaskakująco aktualne w kontekście wyzwań XXI wieku. W odróżnieniu od wielu współczesnych nagród, których znaczenie często wiąże się z chwilową popularnością czy medialnym rozgłosem, Nagroda im. Jerzmanowskich zachowuje swoją głęboko zakorzenioną tożsamość: jest wyrazem uznania dla postawy służby, odpowiedzialności moralnej i bezinteresownego działania na rzecz dobra wspólnego.

W czasach gdy autorytety społeczne coraz częściej podlegają krytyce, a idea wspólnoty narodowej bywa zastępowana indywidualizmem i kulturą sukcesu, nagroda ta przypomina o konieczności pielęgnowania wartości uniwersalnych – takich jak uczciwość, odpowiedzialność, solidarność społeczna, tolerancja i otwartość. Jej przyznanie nie jest wyłącznie aktem formalnym – stanowi świadectwo społecznego uznania i moralnego prestiżu, który nie wynika z bogactwa, władzy ani popularności, lecz z konsekwentnie realizowanej misji służenia innym.

W tym sensie Nagroda im. Jerzmanowskich pełni funkcję nie tylko symboliczną, ale również edukacyjną i kulturotwórczą. Promuje wzorce osobowe, które mają moc kształtowania wyobraźni zbiorowej – pokazuje, że najwyższe zasługi dla społeczeństwa mogą płynąć z cichej, systematycznej pracy, z troski o dobro słabszych, z budowania mostów między różnymi środowiskami, z prowadzenia dialogu ponad podziałami.

Dziedzictwo Erazma Jerzmanowskiego – człowieka czynu, wiary i idei – dzięki tej nagrodzie nie zostało zapomniane. Przeciwnie, zyskało nowy wymiar, dostosowany do współczesności. W epoce globalnych konfliktów, dezinformacji i kryzysu zaufania publicznego postać Jerzmanowskiego staje się symbolem uczciwego patriotyzmu – takiego, który nie polega na wykluczeniu, lecz na budowaniu; nie na retoryce, lecz na działaniu.

Nagroda niesie przesłanie, że dobro wspólne nie jest abstrakcyjnym hasłem, lecz realnym celem, który można osiągać codzienną, konsekwentną pracą – w szkole, w laboratorium, w zakładzie pracy, na ambonie, w redakcji

czy na scenie. Stanowi inspirację dla tych, którzy chcą łączyć życie zawodowe z odpowiedzialnością społeczną, dla młodych intelektualistów i twórców szukających sensu w działalności poza materialnym sukcesem, a także dla liderów opinii publicznej, którzy nie godzą się na kompromisy etyczne.

Ostatecznie, znaczenie Nagrody im. Jerzmanowskich polega na jej zdolności do scalania – łączy ona przeszłość z teraźniejszością, tradycję z nowoczesnością, indywidualne biografie z narodową pamięcią. Jest świadectwem tego, że możliwe jest życie w służbie innym – i że taka postawa zasługuje na uhonorowanie.

PROFESOR HENRYK SKARŻYŃSKI

Otochirurg, otolog – specjalista w dziedzinach medycyny: otorynolaryngologia, audiologia, foniatria i otolaryngologia dziecięca. Od ponad 40 lat prowadzi szeroko zakrojoną działalność naukową, kliniczną, dydaktyczną, organizatorską oraz społeczną i może poszczycić się bardzo dużą liczbą osiągnięć naukowych, klinicznych, artystycznych i innych, w tym dokonaniem przełomowych kroków w nauce i medycynie i zastosowaniem pionierskich rozwiązań o zasięgu krajowym, europejskim i światowym. Inicjuje i rozwija nowe kierunki badań oraz wytycza nowe standardy terapii w takich dziedzinach jak: otorynolaryngologia, audiologia, foniatria, rehabilitacja, inżynieria kliniczna i akustyka, zwłaszcza we wczesnym wykrywaniu oraz leczeniu wrodzonych i nabytych uszkodzeń słuchu. Efektywnie wdrożył wyniki ponad 150 nowych rozwiązań naukowych do codziennej praktyki klinicznej i przeprowadził dotychczas najwięcej na świecie procedur chirurgicznych poprawiających słuch (ponad 240 tys.). Był sygnatariuszem europejskiego konsensusu naukowego dotyczącego „Powszechnych badań przesiewowych pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu u noworodków” (Mediolan, 1998) oraz inicjatorem i głównym sygnatariuszem europejskich konsensusów naukowych dotyczących „Wczesnego wykrywania u dzieci szkolnych zaburzeń słuchu, wzroku i mowy oraz wykorzystania narzędzi e-zdrowia” (Warszawa, 2011). Następnie organizował badania przesiewowe pod tym kątem w Europie, Azji, Afryce i Ameryce Południowej. Od 2016 r. realizuje i rozwija największy na świecie wielospecjalistyczny program wspierania zdrowia Polaków i wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych „Po Pierwsze Zdrowie”.

Jest autorem i współautorem wielu patentów, nowych technik chirurgicznych, technologii i narzędzi oraz programów, m.in. telemedycznych, wspierających powszechne badania przesiewowe obejmujące całe populacje, prowadzone pod kątem wczesnego wykrywania różnych schorzeń, a także propagowanie realnej powszechnej profilaktyki z zaangażowaniem obywateli i specjalistów. W celu spopularyzowania na świecie wiedzy na temat

współczesnych osiągnięć nauki i medycyny oraz zastosowania nowych technologii w leczeniu różnych uszkodzeń słuchu i głuchoty prof. H. Skarżyński zorganizował 10 edycji Międzynarodowego Festiwalu Muzycznego Dzieci, Młodzieży i Dorosłych z Zaburzeniami Słuchu „Ślimakowe Rytmy” i napisał libretto do musicali „Przerwana cisza” (2019) oraz „Powrót Beethovena” (2025). Jest również autorem powieści filmowej „Powrót Beethovena” (2021), scenariusza filmu dokumentalnego „Moja sonata Księżycowa” oraz kilkudziesięciu innych filmów dokumentalnych ilustrujących postępy w otolaryngologii.

Wielowymiarowa działalność prof. H. Skarżyńskiego spotyka się z szerokim uznaniem w kraju i na całym świecie, czego świadectwem są liczne odznaczenia państwowe – zagraniczne i krajowe, w tym najwyższe odznaczenie w Polsce – Order Orła Białego (2024), jak i kilkaset krajowych i zagranicznych odznaczeń, nagród i wyróżnień, m.in. Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości (2018), Medal Prymasowski „Zasłużony dla Kościoła i Narodu” przyznany przez prymasa Polski abp. Wojciecha Polaka, metropolitę gnieźnieńskiego (2016), Medal Papieski Pro Ecclesia et Pontifice przyznany przez Papieża Franciszka jako dowód uznania oraz zaangażowania w pracę na rzecz człowieka i dobra wspólnego (2013), Order Uśmiechu przyznany przez międzynarodową kapitułę w podziękowaniu za ratowanie słuchu dzieci (2013), Krzyż Komandorski Orderu Polonia Restituta (2012), Medal Honoru nadany przez prezydenta Gruzji Micheila Saakaszwilego (2011), Order Ecce Homo za wyjątkowe poświęcenie swojego życia i talentów w służbie bliźniemu oraz dogłębną wiedzę medyczną w zakresie mowy i słuchu (2011), Order za zasługi III stopnia przyznany za rozwój stosunków polsko-ukraińskich przez Prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenkę (2009), Krzyż Oficerski Orderu Polonia Restituta (2006), Krzyż Kawalerski „Merite de l’Invention” nadany przez Najwyższą Komisję Odznaczeń Królestwa Belgii za osiągnięcia w dziedzinie wynalazczości (2005), Krzyż Kawalerski Orderu Polonia Restituta (2000).

Do priorytetów w ponad 40-letniej już działalności Profesora należy wspieranie komunikacji międzyludzkiej i stałego rozwoju współczesnych społeczeństw. Profesor H. Skarżyński jest członkiem korespondentem Polskiej Akademii Nauk i Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk.

PRZEBIEG PRACY ZAWODOWEJ I ROZWÓJ NAUKOWY

Akademiię Medyczną w Warszawie ukończył w 1979 r. Tytuł doktora nauk medycznych uzyskał w 1983 r. (*Stan naczyń limfatycznych błony śluzowej w raku krtani*), doktora habilitowanego medycyny w 1989 r. (*Badania kliniczne i doświadczalne układu chłonnego gardła dolnego w zdrowiu i w chorobie nowotworowej*), a tytuł naukowy profesora nauk medycznych – w roku 1995. Przez dwadzieścia lat (1980–2000) był pracownikiem Katedry i Kliniki Otolaryngologii Akademii Medycznej w Warszawie (obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny). Kolejne zajmowane stanowiska: asystent (1980), starszy asystent (1982), adiunkt (1985), docent (1990), profesor nadzw. Akademii Medycznej (1993). Pełnił funkcje: zastępcy ordynatora oddziału, ordynatora oddziału, zastępcy kierownika Kliniki Otolaryngologii (1989–1996).

Specjalista krajowy ds. audiologii (1994–1998), następnie konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii (1998–2001 i 2008–2011), a od 2011 r. – konsultant krajowy w dziedzinie otorynolaryngologii.

W latach 1993–1996 był organizatorem i dyrektorem Ośrodka Diagnostyczno-Leczniczno-Rehabilitacyjnego dla Osób niesłyszących i niedosłyszących „Cochlear Center” w Warszawie – drugiej tego typu placówki w Europie – zapewniającego kompleksową opiekę osobom z zaburzeniami słuchu. Od 1996 r. jest dyrektorem resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS), którego był inicjatorem, autorem programu oraz głównym organizatorem.

W latach 1998–2003 – kierownik Kliniki Chorób Uszu IFPS, a od 2003 r. – kierownik Kliniki Oto-Ryń-Laryngochirurgii IFPS. W 2003 r. dzięki jego inicjatywie, programowi oraz wypracowanym znacznym środkom finansowym zostało wybudowane, zorganizowane i otwarte Międzynarodowe Centrum Słuchu i Mowy w Kajetanach koło Warszawy, które stanowiło pierwszą część Światowego Centrum Słuchu IFPS. W 2012 r. została wybudowana, według programu prof. H. Skarżyńskiego, a także dzięki środkom w znacznym stopniu wypracowanym przez kierowany przez niego zespół, i uruchomiona druga część Światowego Centrum Słuchu (ŚCS) – unikatowa placówka w tym obszarze nauki i medycyny. Od 2003 r. w ŚCS, którego jest

dyrektorem, wykonywanych jest najwięcej na świecie operacji poprawiających słuch (ok. 12–15 tys. procedur rocznie).

W latach 2002–2018 pełnił funkcję kierownika Katedry Audiologii i Foniatrii Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie, a następnie uruchomił w IFPS program muzykoterapii wspierający szczególnie rozwój słuchowy osób, które są użytkownikami różnych implantów słuchowych.

Profesor honorowy Brigham Young University w Provo w stanie Utah, USA (1998), doktor honoris causa Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (2011), Uniwersytetu Warszawskiego (2012), Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie (2014), Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie (2022); profesor honorowy State Medical and Pharmaceutical University Nicolae Testemitanu w Kiszyniowie w Mołdawii (2012), profesor honorowy Narodowego Centrum Matki i Dziecka w Biszkeku w Kirgistanie (2016).

DZIAŁALNOŚĆ ORAZ OSIĄGNIĘCIA NAUKOWE I KLINICZNE W MEDYCYNIE

Działalność naukowa i kliniczna prof. H. Skarżyńskiego obejmuje 45 lat (1980–2025) i jest niezwykle bogata. Wśród wielu osiągnięć są liczne wydarzenia przełomowe stanowiące kroki milowe w polskiej i światowej medycynie. Do istotnych osiągnięć w tym zakresie należy stały rozwój kadry naukowej i klinicznej obejmujący:

- pełnienie funkcji promotora w 30 doktoratach nauk medycznych i nauk o zdrowiu,
- pełnienie funkcji opiekuna 18 przewodów habilitacyjnych,
- udział w dorobku naukowym 9 współpracowników, którzy otrzymali tytuł naukowy profesora,
- pełnienie funkcji kierownika ponad 100 specjalizacji z otolaryngologii I i II stopnia, otorynolaryngologii, audiologii, audiologii i foniatrii oraz otolaryngologii dziecięcej.

Pionierskie operacje wszczepienia implantów słuchowych. Jako pierwszy w Polsce prof. H. Skarżyński przeprowadził implantacje wszczepów ślimakowych w leczeniu głuchoty u dzieci i dorosłych (1992). Pierwszy w Polsce wszczepił implant na przewodnictwo kostne typu BAHA u dzieci (1997), implant słuchowy do pnia mózgu (ABI) – czwartym ówczśnie kraju świata (1998), implant ucha środkowego VSB (2003), celem leczenia różnych wrodzonych i nabytych przypadków głuchoty i głębokiego niedosłuchu. W 2008 r. wspólnie z naukowcami z Niemiec i Austrii przeprowadził w Światowym Centrum Słuchu pierwsze na świecie wszczepienie obustronne implantu do pnia mózgu (ABI). Prof. H. Skarżyński wiele operacji poprawiających słuch, a przede wszystkim operacje pionierskie, pokazał na żywo w kilkunastu krajach – w Azji, Europie oraz Ameryce Południowej. Dotychczas w Światowym Centrum Słuchu w Kajetanach przeprowadził ponad 1,6 tys. transmitowanych operacji, które w czasie rzeczywistym w Centrum obejrzało przeszło 8 tys. specjalistów ze wszystkich kontynentów. Od 2008 r. jest jednym z liderów światowej sieci LION (Live International Otolaryngology Network) – przeprowadza operacje oglądane na żywo na całym globie. Łącznie prof. H. Skarżyński przeprowadził ponad 240 tys. różnych procedur chirurgicznych poprawiających słuch – od ponad 20 lat wykonuje najwięcej na świecie tego typu operacji.

Leczenie częściowej głuchoty – PDT (*Partial Deafness Treatment*).

Profesor H. Skarżyński opracował nowatorską w skali światowej metodę zachowania przedoperacyjnych resztek słuchu i leczenia częściowej głuchoty (1997–2002). Już w 1997 r. podczas międzynarodowej konferencji na temat implantów ślimakowych (5th International Cochlear Implant Conference) w Nowym Jorku przedstawił pierwsze założenia zachowania resztek słuchu oraz stymulacji elektrycznej i akustycznej tego samego ucha. W 2000 r. przedstawił na kongresie europejskim EUFOS w Berlinie i europejskiej konferencji ESPCI w Antwerpii wyniki pierwszych leczonych grup dzieci i dorosłych z takimi zaburzeniami słuchu. Następnie jako pierwszy na świecie zaczął operować dorosłych (od 2002 r.) i dzieci (od 2004 r.) z klasycznymi ubytkami słuchu o typie częściowej głuchoty, których dobry słuch przedoperacyjny był zachowany do poziomu 500 Hz, a pozostały został dopełniony w wyniku stymulacji

elektrycznej za pośrednictwem implantu ślimakowego PDT-EC (*partial deafness treatment – electric complementation*). Następnie przeprowadził pierwsze na świecie operacje łączenia słuchu elektrycznego z naturalnym zachowanym słuchem do poziomu 1000 Hz i 1500 Hz (od 2009–2025) – PDT-ENS (*partial deafness electro-natural stimulation*) i tym samym rozszerzył znacząco obowiązujące do tego czasu wskazania do stosowania implantów ślimakowych u milionów pacjentów, zwłaszcza wśród seniorów – stale powiększającej się grupy we współczesnych społeczeństwach świata. Nowatorskie dokonania w skali międzynarodowej dotyczyły: opracowanej metody chirurgicznej pn. 6 kroków wg Skarżyńskiego, doboru odpowiednich elektrod w implantach, w tym jednej zaprojektowanej przez Skarżyńskiego, oraz opracowania metody oceny zachowania pooperacyjnego słuchu wg Skarżyńskiego i wsp. W 2010 r. opublikował pierwszą na świecie całościową koncepcję leczenia różnych uszkodzeń słuchu za pomocą klasycznych aparatów i różnych implantów słuchowych, a w 2014 – kolejną jej wersję uwzględniającą łączenie słuchu naturalnego z elektrycznym. Na podstawie największego w skali światowej materiału klinicznego (ponad 12 tys. osób) w 2020 r. przedstawił najnowszą klasyfikację leczenia częściowej głuchoty uwzględniającą zmieniający się w czasie słuch naturalny zarówno w operowanym, jak i drugim uchu – PD-T-EMS (*partial deafness – electric modification stimulation*). W kolejnych latach (2012–2025) prof. H. Skarżyński jako pierwszy w Polsce lub na świecie wprowadził do praktyki klinicznej kolejne rodzaje, typy i generacje implantów ślimakowych oraz implantów ucha środkowego i na przewodnictwo kostne: Vibrant Soundbridge z różnymi zaczepami, Codacs, Baha Attract, MET, Bonebridge BCI601 i BCI602 oraz współpracował przy wdrożeniu implantu typu Cochlear Osia 100, a w 2024 roku całkowicie wszczepialny implant ślimakowy TICI. Międzynarodową pozycję prof. Henryka Skarżyńskiego jako lidera we współczesnej literaturze dla hasła *partial deafness* potwierdzają dane Web of Science. W pierwszej dziesiątce cytowanych autorów obecnie jest dla kolejnych haseł:

- 1 na świecie dla hasła *partial deafness* (na 826 artykułów znalezionych)
- 1 dla hasła *hearing screening – school* (na 928 artykułów znalezionych)
- 2 dla hasła *children hearing screening* (na 4395 artykułów znalezionych)
- 2 dla hasła *hearing – questionnaire* (na 12 275 artykułów znalezionych)

- 4 dla hasła *hearing screening* (na 12 192 artykułów znalezionych)
- 6 dla hasła *round window* (na 5789 artykułów znalezionych)
- 10 dla hasła *hearing* (na 211 359 artykułów znalezionych)
- 7 dla hasła *hearing implant* (na 16 440 artykułów znalezionych)
- 8 dla hasła *high frequency hearing loss* (na 8206 artykułów znalezionych)
- 6 dla hasła *hearing treatment* (na 24 801 artykułów znalezionych)
- 7 dla hasła *hearing preservation* (na 4659 artykułów znalezionych)
- 9 dla hasła *rehabilitation of hearing* (na 5592 artykułów znalezionych)

Nowatorskie rozwiązania kliniczne. Profesor H. Skarżyński jest liderem w dziedzinie innowacyjnych rozwiązań wspomagających diagnostykę, leczenie i rehabilitację uszkodzonego słuchu. Jest autorem lub współautorem wielu patentów i nowych urządzeń wszczepialnych, tj. elektrody implantu ślimakowego na potrzeby leczenia częściowej głuchoty (wdrożona do produkcji przez największego na świecie producenta implantów ślimakowych), a także protezy słuchowej Skarżyńskiego w chirurgii ucha środkowego. W dziedzinie otolaryngologii jest autorem m.in. unikalnych metod i procedur w operacjach rekonstrukcyjnych ucha środkowego i zewnętrznego, wdrażanych na wielką skalę do praktyki klinicznej w wielu miejscach na świecie. Autor pierwszych na świecie narzędzi służących do oceny efektów terapii częściowej głuchoty (skala Skarżyńskiego i wsp.), opracował także metodę Skarżyńskiego do oceny chirurgicznej leczenia wad wrodzonych ucha, skalę Skarżyńskiego do oceny efektów terapii szumów usznych. Jest autorem lub współautorem urządzeń i programów multimedialnych do badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy, m.in. pierwszej na świecie aparatury diagnostycznej do zdalnego badania słuchu, mowy i wzroku („Słyszę”, „Mówię”, „Widzę”) oraz kompleksowego urządzenia do badania słuchu, wzroku, smaku, węchu, równowagi i głosu – stacjonarnie lub za pomocą internetu – Kapsuły Badań Zmysłów. Współtwórca metody „Stymulacji polimodalnej percepcji sensorycznej Skarżyńskiego (SPPS-S)” – nowoczesnego treningu słuchowego wdrożonego do praktyki klinicznej w IFPS i wielu placówkach medycznych w Polsce. Ponad 150 jego nowych rozwiązań klinicznych przyczyniło się do rozwoju implantów słuchowych, otologii, otolaryngologii, audiologii i rehabilitacji słuchowej w Polsce i za granicą.

Twórca polskiej szkoły otologii i otochirurgii, zwłaszcza w zakresie leczenia częściowej głuchoty za pomocą implantów ślimakowych, nowatorskich rozwiązań w stosowaniu implantów ucha środkowego, chirurgii rekonstrukcyjnej ucha środkowego, chirurgicznego leczenia wad wrodzonych ucha zewnętrznego – w nauce i medycynie światowej. Opracował kompleksową koncepcję leczenia różnych typów głuchoty – w każdym z zastosowaniem metody chirurgicznej, specjalnych elektrod implantów ślimakowych, oraz udowodnił długotrwałe efekty kliniczne tego leczenia na największych w skali światowej grupach zoperowanych pacjentów. Obecnie dysponuje największym na świecie materiałem klinicznym i dorobkiem naukowym (publikacje – ponad 5 tys. pozycji; wystąpienia kongresowe – ponad 4300 pozycji).

Prace naukowe i wdrożeniowe prowadzone pod kierownictwem i z udziałem prof. H. Skarżyńskiego koncentrują się na dziedzinie szeroko rozumianej otorynolaryngologii u dzieci i dorosłych, otologii – otochirurgii, audiologii, foniatrii, rehabilitacji, inżynierii klinicznej, oraz wielu pokrewnych specjalnościach i obszarach. Dotyczą one w szczególności: wczesnego wykrywania wad słuchu u noworodków i niemowląt, leczenia różnych wad słuchu, w tym całkowitej i częściowej głuchoty, zastosowania nowych rozwiązań we wszczepianiu aktywnych i pasywnych protez słuchu, nowych metod i technologii w chirurgii rekonstrukcyjnej ucha i audiologii, m.in. telemedycyny na potrzeby tediagnostyki, telefittingu i telerehabilitacji. W obszarze zainteresowań naukowo-badawczych prof. H. Skarżyńskiego znajdują także takie tematy jak: badania układu słuchowego za pomocą funkcjonalnego rezonansu magnetycznego (fMRI), diagnostyka narządów zmysłów, szumy uszne, muzykoterapia jako terapia wspomagająca w różnych zaburzeniach słuchu, a zwłaszcza w rehabilitacji pacjentów leczonych za pomocą implantów słuchowych i in.

Wczesne wykrywanie wad słuchu należy do priorytetów działalności naukowej i społecznej prof. H. Skarżyńskiego. W latach 1993–1998 realizował programy badawcze dotyczące wczesnego wykrywania wad słuchu u noworodków. Wykazał znaczącą skalę problemów z uszkodzeniami słuchu w tej grupie, co przyczyniło się w dużym stopniu do wprowadzenia w Polsce od 1998 r. – jako jednym z pierwszych krajów Europy – modelu programu powszechnych

przesiewowych badań słuchu u noworodków. W 1998 r. prof. H. Skarżyński był sygnatariuszem z Polski dokumentu „Europejski konsensus w sprawie przesiewowych badań słuchu u noworodków” („European Consensus Statement on Neonatal Hearing Screening”) podpisanego w Mediolanie. Z jego inicjatywy zrealizowano w Polsce kolejne programy wczesnego wykrywania wad słuchu u dzieci rozpoczynających edukację szkolną – w 1999 r. Następnie w latach 2007–2020 badaniami przesiewowymi słuchu objęto całą populację pierwszoklasistów ze wszystkich gmin wiejskich i małych miasteczek w Polsce. W latach 2017–2019 przebadano całą populację pierwszoklasistów regionu Mazowsze – pierwszego na świecie regionu objętego powszechnymi przesiewowymi badaniami słuchu. Z inicjatywy prof. H. Skarżyńskiego w latach 2010–2019 przesiewowe badania słuchu zostały wykonane także w ponad 20 krajach Europy, Azji, Afryki i Ameryki Południowej i objęły łącznie ponad 1,5 mln dzieci.

Działalność w zakresie polityki zdrowotnej i społecznej. Prof. H. Skarżyński jest inicjatorem programów mających wpływ na politykę zdrowotną i społeczną w Unii Europejskiej. Podczas prezydencji Polski w UE w 2011 r. zainicjował i koordynował szereg działań naukowo-organizacyjnych związanych ze zgłoszonym przez siebie programem: „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi”, który stał się głównym priorytetem w obszarze zdrowia polskiej prezydencji w UE. Najbardziej znaczącym osiągnięciem tych działań było przyjęcie w Warszawie – przez przedstawicieli wszystkich krajowych towarzystw naukowych Europy oraz europejskich federacji audiologów, foniatrów i terapeutów mowy wraz z europejską grupą ekspercką okulistów – ważnych międzynarodowych dokumentów: „Europejskiego konsensusu w sprawie przesiewowych badań słuchu, wzroku i mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” („European Consensus Statement on Hearing, Vision and Speech Screening in Pre-School and School-Age Children”) oraz „Europejskiego konsensusu w sprawie przesiewowych badań słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym” („European Consensus Statement on Hearing Screening of Pre-School and School-age Children”). Dokumenty te zostały podpisane 22 czerwca 2011 r. w Warszawie. Kolejny ważny dokument, do którego podpisania przyczyniły się inicjatywa i zaangażowanie prof. H. Skarżyńskiego,

to „Konkluzje Rady UE z dnia 2 grudnia 2011 r. nt. wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń komunikacyjnych u dzieci, z uwzględnieniem zastosowania narzędzi e-zdrowia i innowacyjnych rozwiązań” – przyjęte w wyniku rekomendacji ministrów zdrowia UE, którym prof. H. Skarżyński zaprezentował program dotyczący wczesnego wykrywania wad słuchu, wzroku i mowy podczas spotkania Ministrów Zdrowia UE w Sopocie 5–6 lipca 2011 r.

Organizacja pierwszej na świecie Krajowej Sieci Teleaudiologii. W 2000 r. prof. H. Skarżyński przeprowadził pierwsze w stałej praktyce klinicznej telekonsultacje w otorynolaryngologii i audiologii oraz rehabilitacji. Program – zakładający wykorzystanie nowoczesnych osiągnięć i możliwości telemedycyny – został następnie rozszerzony w 2004 r. o utworzenie według autorskiego projektu pierwszej na świecie „Domowej Kliniki Rehabilitacji”, której istotą jest prowadzenie zdalnej rehabilitacji słuchu dla użytkowników różnych implantów ślimakowych. W 2007 r. współczesna telemedycyna została wzbogacona o pierwszy na świecie program zdalnego ustawiania i kontroli pracy implantów ślimakowych – „Telefitting”. Oba niezwykle innowacyjne programy zdobyły główne nagrody, m.in. 21st Century Achievement Award (Nagrodę za osiągnięcia XXI wieku) w konkursie The Computerworld Honors Program w Waszyngtonie (USA) w 2010 r., a Krajowa Sieć Teleaudiologii – m.in. nagrodę Prix Galien Award w Monte Carlo (Monako) w 2014 r. – uznawaną za porównywalną w branży do Oscarów Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej.

Krajowe i międzynarodowe projekty badawcze. Profesor H. Skarżyński był kierownikiem lub głównym wykonawcą ponad 100 różnych projektów badawczych krajowych i międzynarodowych – grantów naukowych, programów celowych Komitetu Badań Naukowych Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Zdrowia, Narodowego Centrum Nauki, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju i in. Do najważniejszych należą:

- nowe materiały stosowane w chirurgii rekonstrukcyjnej ucha (1993);
- program pomocy osobom niedosłyszącym w Polsce (1994);
- program „Opracowanie standardu badań przesiewowych pod kątem wczesnego wykrywania wad słuchu u noworodków i niemowląt (1995–1998);

- międzynarodowy projekt badawczy dotyczący wczesnej diagnostyki u noworodków „Concerted Action on Otoemissions” (1996);
- projekt „Nowe metody diagnostyki i terapii uszkodzeń słuchu z wykorzystaniem technologii cyfrowego przetwarzania sygnału fonicznego” (1996);
- program celowy „Utworzenie Krajowego Centrum Szumów Usznych” (1997–2000);
- programy wczesnego wykrywania wad słuchu, wzroku i mowy (SŁYSZE, MÓWIĘ, WIDZĘ) opracowane wspólnie z zespołem prof. Andrzeja Czyżewskiego z Politechniki Gdańskiej (2000);
- projekty dotyczące zastosowania innowacyjnych narzędzi do badań stacjonarnych w celu prowadzenia badań przesiewowych pod kątem wczesnego wykrywania wad słuchu u dzieci rozpoczynających edukację szkolną (2000–2020);
- program leczenia różnych typów częściowej głuchoty wraz z wybudowaniem zaplecza dla potrzeb Światowego Centrum Słuchu (2008–2012);
- utworzenie pierwszej na świecie Krajowej Sieci Teleaudiologii (2007–2010);
- opracowanie pierwszej na świecie aparatury „Zintegrowany system narzędzi do diagnostyki i telerehabilitacji schorzeń narządów zmysłów – słuchu, wzroku, mowy, równowagi, smaku, powonienia”: Platforma Badań Zmysłów (słuchu, wzroku i mowy) i Kapsuła Badań Zmysłów (słuch, wzrok, równowaga, smak i powonienie) (2014–2018).
- opracowanie możliwości prowadzenia badań słuchu na podstawie mowy z wykorzystaniem sztucznej inteligencji (AI). W tym zakresie zostały złożone wnioski patentowe krajowe i UE z badaczami: z prof. Andrzejem Czyżewskim, prof. Bożeną Kostek-Czyżewską, prof. Piotrem H. Skarżyńskim.

Działalność na rzecz rozwoju medycyny w kraju i za granicą. Od początku swojej kariery prof. H. Skarżyński podejmuje aktywne działania, których celem jest nawiązywanie współpracy zagranicznej i krajowej w dziedzinie ochrony i promocji zdrowia, profilaktyki chorób i przeciwdziałania im, opracowywania nowych metod diagnostycznych, technik leczenia i in. Współpraca naukowa obejmuje również działania edukacyjne, w tym wymianę naukową, organizację szkoleń, konferencji i warsztatów, dzielenie się doświadczeniem z innymi specjalistami.

Jednym z najważniejszych działań międzynarodowych było zainicjowanie, wspólnie z przedstawicielami z Innsbrucku, Wiednia, Würzburga, Frankfurtu i Antwerpii, utworzenia światowej sieci centrów nowoczesnej otologii i audiologii – HEARRING, do której należą obecnie czołowe ośrodki europejskie, obu Ameryk, Azji i Australii. W ramach tej grupy podczas corocznych konferencji na kolejnych kontynentach powstają najważniejsze wspólne programy badawcze, najistotniejsze wdrożenia kliniczne oraz system szkolenia. Sieć HEARRING systematycznie opracowuje i wdraża m.in. wytyczne i zalecenia do stosowania najnowszych technologii, kryteria do wyodrębnienia nowych grup docelowych pacjentów do różnych systemów wszczepialnych, programów monitorowania słuchu, wykorzystywania najnowszych rozwiązań telemedycznych.

Od 2018 r. jest członkiem założycielem Światowego Forum Słuchu przy Światowej Organizacji Zdrowia (WHO).

Prof. H. Skarżyński jest pomysłodawcą i inicjatorem konkursu „Perspektywy Medycyny”, realizowanego przez Fundację „Po Pierwsze Zdrowie”, którego celem jest promowanie ekspertów, liderów i zespołów przyczyniających się do podnoszenia poziomu polskiej medycyny, poprawy jakości opieki medycznej oraz wspierających pozytywne zmiany w ochronie zdrowia i popularyzujących postawy prozdrowotne. Nagrody i wyróżnienia przyznawane są w takich kategoriach jak: profilaktyka zdrowotna, organizacja i ochrona zdrowia, promocja zdrowia w mediach, innowacje i wdrożenia, telemedycyna, usługi e-zdrowia i nowoczesna edukacja medyczna.

DZIAŁALNOŚĆ I OSIĄGNIĘCIA DYDAKTYCZNE

Profesor H. Skarżyński ma ogromne osiągnięcia dydaktyczne na niemal wszystkich kontynentach. Od wielu lat prowadzi rozległą działalność edukacyjną dla studentów, lekarzy, logopedów, pedagogów, psychologów i inżynierów klinicznych z kraju i zagranicy – w ramach uniwersytetów, szkół policealnych, wielu edycji różnych kursów. Jest nauczycielem cenionym na całym świecie i często zapraszany do wygłaszania wykładów – na światowych kongresach, uczelniach wyższych, z okazji różnych wydarzeń naukowych i uroczystości. W swojej działalności dydaktycznej kładzie duży nacisk na wykorzystanie nowoczesnych

środków przekazu i technologii informatycznych, m.in. uruchomił pierwszy w Polsce portal edukacyjny dla specjalistów z dziedzin audiologii, foniatrii i otolaryngologii oraz innych pokrewnych specjalności medycznych. Portal jest wyposażony w platformę informatyczną do nauczania na odległość (e-learning).

- Wieloletni nauczyciel akademicki w Akademii Medycznej w Warszawie obecnie Warszawski Uniwersytet Medyczny (1980–2000);
- wykładowca na kursach przeddyplomowych dla studentów (1980–2025) oraz podyplomowych – z otorynolaryngologii, audiologii i foniatrii (od 1983 r.), a także surdologopedii (od 1998 r.);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie audiologii (1994–1998), audiologii i foniatrii (1998–2001, 2008–2011), neurologopedii (2009–2012), surdologopedii (2010–2012), otorynolaryngologii (od 2011 r.);
- wykładowca i organizator kursów doszkalających dla lekarzy audiologów i otochirurgów (od 2003 r.) we współpracy z Hearing and Speech Sciences Laboratory z Brigham Young University w Provo (USA) oraz Department of Communicative Disorders z East Tennessee State University (USA);
- wykładowca i współorganizator SOBS – Studium Obiektywnych Badań Słuchu (od 2003 r.);
- twórca Akademii Otochirurgii (86 edycji od 1992 r.) i wykładowca na kursach mikrochirurgii ucha;
- współtwórca (wraz z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie) unikatowego kierunku kształcenia uniwersyteckiego „logopedia i audiologia”, a jednocześnie wykładowca i organizator zajęć dydaktycznych w ramach tego kierunku (od 2007 r.);
- inicjator założenia przy IFPS Policealnej Szkoły Audiologii o uprawnieniach państwowej szkoły pomaturalnej, która kształci protetyków słuchu (od 2007);
- twórca międzynarodowego specjalistycznego programu szkolenia dla otochirurgów – Window Approach Workshop (WAW) – o zasięgu światowym (86 edycji od 2007 r.); w ramach tego kursu wykłada i prowadzi pokazowe operacje (łącznie przeprowadził ich ponad 1600 dla ponad 8 tysięcy lekarzy);

- prowadzi wykłady dla lekarzy, naukowców, specjalistów podczas kongresów kontynentalnych oraz na zaproszenie licznych placówek naukowych w Europie, Ameryce Północnej, Ameryce Południowej, Azji, Afryce i Australii;
- promotor w 30 doktoratach w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz opiekun lub wspierający 18 przewodów habilitacyjnych; kierownik prawie 100 specjalizacji na studiach I i II stopnia z otolaryngologii oraz z audiologii i foniatrii w WUM, a od 2000 r. – w IFPS; prof. H. Skarżyński ma udział w dorobku naukowym 9 współpracowników, którzy otrzymali tytuł naukowy profesora, a trzech dalszych jest w trakcie procedowania tego awansu naukowego.

Działalność edukacyjna na rzecz społeczeństwa. Ważną inicjatywą prof. H. Skarżyńskiego jest kształtowanie prozdrowotnych postaw Polaków i solidarności międzypokoleniowej poprzez szeroko zakrojone działania edukacyjne. Od wielu lat prof. H. Skarżyński upowszechnia wiedzę na temat zaburzeń słuchu. W mediach – telewizji, radiu, prasie i internecie – nieustannie uwrażliwia odbiorców na problemy związane ze słuchem oraz zwraca uwagę na nowoczesne możliwości w zakresie wykrywania i leczenia wad słuchu. Za jego sprawą przez ostatnie prawie 30 lat w Polsce niezwykle wzrosła świadomość społeczna na temat skali i ryzyka uszkodzeń słuchu i zaburzeń procesu komunikacji językowej, a także zwiększyła się wczesna wykrywalność wad słuchu. Prof. H. Skarżyński w swoich działaniach dąży do poprawy zdrowia swoich pacjentów również w zakresie podniesienia ich jakości życia. Leczenie zaburzeń słuchu, w tym wielospecjalistyczna rehabilitacja, wpływa na poprawę zdolności komunikacyjnych pacjentów, a tym samym – na ich relacje społeczne: w rodzinie, życiu towarzyskim i zawodowym. Jego nadrzędnym celem jest przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu. Szeroko zakrojona działalność edukacyjna jest realizowana przede wszystkim podczas corocznych edycji programu „Po Pierwsze Zdrowie” (od 2016 r.) i podczas Kongresu „Zdrowie Polaków” (6 edycji od 2019 r.). Z jego wsparciem od kilkunastu lat w IFPS organizowane są kolejne edycje Konferencji dla Pacjentów z Szumami Usznymi i ich Bliskich. W 2021 r. z okazji 25. rocznicy utworzenia IFPS zainicjował cykl 25 konferencji naukowo-szkoleniowych „Nauka dla społeczeństwa” oraz podcastów pod tym samym tytułem z udziałem specjalistów z Instytutu Fizjologii

i Patologii Słuchu (do 2024 r. – 75 podcastów). W 2023 r. z kolei zainicjował i od tej pory corocznie organizuje Kongres Nauka dla Społeczeństwa.

Wydawnicza działalność edukacyjna. Od wielu lat prof. H. Skarżyński inicjuje procesy wydawnicze opracowań naukowych, jak i informacyjno-edukacyjnych przeznaczonych dla pacjentów i ich rodzin (m.in. czasopismo „Słyszę”). Jego autorstwa lub pod jego redakcją ukazało się wiele publikacji polsko- i angielskojęzycznych, jest także redaktorem naczelnym czasopism naukowych. W portfolio wydawniczym znajduje się ponad 5 tys. pozycji z dziedzin takich jak: otologia, audiologia, foniatria, rynologia, otolaryngologia ogólna dzieci i dorosłych, psychologia, logopedia, pedagogika, inżynieria kliniczna, akustyka, biocybernetyka i in.

Na liście publikacji znajduje się 70 monografii, w tym 8 zagranicznych, z których najnowszą jest pierwsza na świecie monografia *Methods of Partial Deafness Treatment* (red. H. Skarżyński, P.H. Skarżyński, Abingdon, UK: Taylor and Francis; 2021). Unikalną pozycję stanowi także monografia *Implanty słuchowe. Wskazania i wyniki na podstawie międzynarodowych warsztatów otochirurgicznych Window Approach Workshop* (red. H. Skarżyński, Warszawa: Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu; 2021). Ponadto prof. H. Skarżyński jest autorem 62 rozdziałów w monografiach zagranicznych i 67 rozdziałów w monografiach krajowych, a także 471 publikacji w recenzowanych zagranicznych czasopismach naukowych i 565 publikacji w recenzowanych polskich czasopismach naukowych. W skład dorobku prof. H. Skarżyńskiego wchodzi również 2562 recenzowanych prac zamieszczonych w zagranicznych materiałach zjazdowych i 1356 recenzowanych prac zamieszczonych w krajowych materiałach zjazdowych.

DZIAŁALNOŚĆ I OSIĄGNIĘCIA ORGANIZACYJNE

Profesor H. Skarżyński jest znakomitym organizatorem, o czym świadczą m.in. jego liczne pionierskie inicjatywy w zakresie tworzenia placówek medycznych, jak też organizacja na szeroką skalę badań przesiewowych słuchu na niemal wszystkich kontynentach oraz organizacja krajowych i światowych wydarzeń

naukowych i społecznych, które mają znaczący wpływ nie tylko na rozwój dziedziny audiologii i otolaryngologii w Polsce, lecz przede wszystkim – na szeroko pojęte zdrowie społeczeństwa. W 2018 r. został członkiem założycielem Światowego Forum Słuchu przy WHO.

Pomysłodawca i organizator:

A. Placówek medycznych:

- drugiego w Europie Ośrodka Diagnostyczno-Leczniczo-Rehabilitacyjnego dla Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Cochlear Center” w Warszawie (1993); do powstania tego ośrodka przyczyniło się założone przez prof. H. Skarżyńskiego Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Człowiek – Człowiekowi” (1993) i Fundacja Rozwoju Medycyny „Człowiek – Człowiekowi” (1990);
- resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (1996), którego jest dyrektorem od momentu otwarcia placówki;
- Katedry Audiologii i Foniatrii Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina (2002);
- Międzynarodowego Centrum Słuchu i Mowy IFPS (2003) – pierwszej części otwartego ostatecznie pełnego kompleksu Światowego Centrum Słuchu (2012), które obecnie jest największym na świecie ośrodkiem otologii i otolaryngologii – od 2003 r. wykonuje się w nim rocznie najwięcej w skali światowej operacji poprawiających słuch; dyrektor Centrum od otwarcia placówki w 2003 r.;
- Naukowego Centrum Obrazowania Biomedycznego przy IFPS w Kąkietach (2009).

B. Programów profilaktyki zdrowotnej:

- pierwszego w Polsce i jednego z pierwszych na świecie programu wczesnego wykrywania wad słuchu u noworodków i niemowląt (1993–1998);
- szeroko zakrojonych projektów badań i profilaktyki niedosłuchu: oprócz wspomnianych wyżej przesiewowych badań słuchu noworodków z inicjatywy prof. H. Skarżyńskiego i przy jego aktywnym zaangażowaniu w roli organizatora od 1993 r. zrealizowano badania w zakresie

wczesnego wykrywania wad słuchu u dzieci w wieku szkolnym w kraju i za granicą – przebadano dzieci w 24 krajach: Azji, Europy, Afryki i Ameryki Południowej. W Polsce w tym czasie badaniami słuchu objęto przeszło 1,5 mln dzieci;

- „Wielospecjalistycznego programu przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym i wsparcia zdrowia Polaków «Po Pierwsze Zdrowie»” – największego projektu profilaktycznego w skali krajowej i światowej, realizowanego corocznie od 2016 r. wspólnie z Polskim Radiem i telewizjami regionalnymi TVP.

C. Prezydent wielu kongresów światowych, europejskich i krajowych, m.in.:

- 3rd World Tinnitus Congress w Warszawie (2025);
- XIII International Academic Conference ORLIAC (2025);
- 7th International Conference on Hyperacusis and Misophonia w Warszawie (2024);
- 59th Inner Ear Biology Workshop w Warszawie (2024);
- Kongresu Nauka dla Społeczeństwa w Warszawie (3 edycje: 2023, 2024, 2025);
- XXXV World Congress of Audiology w Warszawie (2022);
- Kongresu „Zdrowie Polaków” w Warszawie (6 edycji: 2019–2024);
- 2nd World Tinnitus Congress w Bishkek (2023)
- 2nd World Congress of Otology w Warszawie (2019);
- 32nd Politzer Society Meeting w Warszawie (2019);
- 4th International Symposium on Otosclerosis and Stapes Surgery w Krakowie (2018);
- XXV International Evoked Response Audiometry Study Group Biennial Symposium w Warszawie (2017);
- 1st World Tinnitus Congress (2017) i 12th International Tinnitus Seminar w Warszawie,
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa i Warsztaty „Muzyka w rozwoju słuchowym człowieka” w Kąkietach (10 edycji: 2015–2024);
- 10th European Federation of Audiology Societies Congress (EFAS 2011) w Warszawie;

- 9th European Conferences on Paediatric Cochlear Implantation (ESPCI 2009) w Warszawie;
- warsztatów chirurgicznych Window Approach Workshop (86 edycji: 2007–2025);
- I Konferencji Audiologiczno-Foniatrycznej w Warszawie (2006) i następnie Konferencji Naukowo-Szkoleniowej Sekcji Audiologicznej i Sekcji Foniatrycznej Polskiego Towarzystwa Otorynolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi – VI (2011), XII (2017), XV (2022) XVIII (2025);
- International Conference on Telemedicine and Multimedia Communication (3 edycje 2003–2005);
- 7th International Conference on Cochlear Implants and Related Audiological Sciences w Kajetanach (2003);
- 6th International Conference on Physiology and Pathology of Hearing (pod auspicjami European Academy of Otology & Neuro-Otology – EAONO) w Mikołajkach (1999);
- międzynarodowe doroczne konferencje naukowe poświęcone tematyce implantów i dziedzinnie audiologii (6 edycji: 1993–1998).

Ponadto był organizatorem: 32 innych międzynarodowych konferencji naukowych w Polsce, 131 warsztatów naukowo-szkoleniowych, 25 międzynarodowych sympozjów bilateralnych (polsko-amerykańskich, polsko-belgijskich, polsko-brytyjskich, polsko-duńskich, polsko-francuskich, polsko-niemieckich, polsko-norweskich, polsko-rosyjskich, polsko-tadżyckich, polsko-ukraińskich, polsko-uzbeckich), 6 edycji Międzynarodowego Kursu Chirurgii Endoskopowej Zatok, 3 edycje konferencji naukowej „Wytoczne w otorynolaryngologii, audiologii i foniatrii” (2016, 2017, 2018) i in.

D. Wydarzeń o charakterze społecznym:

- W 2015 r. zainicjował i zorganizował pierwszy na świecie Międzynarodowy Festiwal Muzyczny Dzieci, Młodzieży i Dorosłych z Zaburzeniami Słuchu „Ślimakowe Rytm” z myślą o osobach głuchych i głęboko niedosłyszących, które dzięki wszczepieniu implantów odzyskały słuch i rozwijają swoje umiejętności artystyczne. Festiwal, z powodzeniem

prowadzony od 10 lat, jest wydarzeniem muzycznym i naukowym znanym na całym świecie. Z jego finalistami w latach 2018 i 2019 prof. H. Skarżyński brał udział w specjalnych sesjach Parlamentu Europejskiego.

- Autor libretta musicalu „Przerwana cisza” (premiera miała miejsce we wrześniu 2019 r. w Warszawskiej Operze Kameralnej) oraz libretta „Powrót Beethovena” (2025). Musicale ukazują życie codzienne, marzenia i dramaty osób niedosłyszących, są manifestacją potęgi muzyki w życiu ludzi, zawierają m.in. przesłania odnośnie wpływu najnowszych osiągnięć nauki i medycyny na losy ludzi. Poza musicalami prof. H. Skarżyński jest autorem licznych scenariuszy filmów dokumentalnych i instruktażowych, kilkaset wierszy okolicznościowych, tekstów piosenek i spektakli poświęconych swoim pacjentom.
- Prof. H. Skarżyński jest inicjatorem i organizatorem dwukrotnego ustanowienia rekordu Guinnessa w kategorii „Spotkanie w jednym miejscu i czasie największej liczby pacjentów z implantami słuchowymi”. W latach 2012 i 2017 – podczas kolejnych obchodów w Kajetanach rocznicy wszczepienia pierwszego w Polsce implantu ślimakowego w leczeniu głuchoty – zebrała się w jednym miejscu największa na świecie liczba użytkowników implantów słuchowych, oraz rekord Guinnessa za największy na świecie zbiór przedmiotów w kształcie lub z wizerunkiem ślimaka.
- W 2021 r. została wydana powieść filmowa jego autorstwa „Powrót Beethovena” ilustrująca losy wybitnych artystów, pacjentów oraz bohaterów współczesnej nauki i medycyny.

PRZYNALEŻNOŚĆ I PEŁNIONE FUNKCJE W FORMALNYCH GREMIACH I TOWARZYSTWACH NAUKOWYCH, ORGANIZACJACH POZARZĄDOWYCH, KOMITETACH REDAKCYJNYCH I WYDAWNICTWACH, GREMIACH DORADCZYCH I EKSPERCKICH

O zaangażowaniu i wysokiej pozycji naukowej prof. H. Skarżyńskiego świadczy jego członkostwo w kilkudziesięciu najbardziej prestiżowych zagranicznych

i krajowych gremiach naukowych, towarzystwach i komitetach naukowych, stowarzyszeniach i fundacjach non profit w kraju. Od wielu lat związany jest z jedną z najbardziej prestiżowych polskich instytucji naukowych – Polską Akademią Nauk, w której otrzymał zaszczytny status członka korespondenta (2019). Wcześniej pełnił funkcję m.in. przewodniczącego Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN (2007–2010) i przewodniczącego Komitetu Nauk Klinicznych PAN (2011–2020). Z kolei za granicą w 2018 r. otrzymał członkostwo w uznanej Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk oraz jako pierwszy w historii Polak został przyjęty w roku 2012 w szeregi jednego z dwóch najstarszych i najbardziej prestiżowych amerykańskich towarzystw naukowych – The American Otological Society (AOS), działającego nieprzerwanie od 1868 r. Natomiast w 2015 r. został pierwszym Polakiem – członkiem The American Neurotological Society (ANS). W latach 2006–2020 prof. H. Skarżyński był członkiem Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia RP, a w latach 2012–2021 był członkiem Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych. Obecnie jest członkiem licznych rad naukowych w instytutach, organizacjach pozarządowych oraz od 2022 r. jest Przewodniczącym Rady Głównej Instytutów Badawczych.

A. Członkostwo w najważniejszych zagranicznych towarzystwach, komitetach, radach i gremiach naukowych

- członek honorowy Polish-American Medical Society (PAMS)/ Związku Lekarzy Polskich w Chicago (członkostwo przyznane za wybitny wkład w chirurgię poprawiającą słuch i audiologię, za przywództwo w międzynarodowej edukacji chirurgicznej i opiece zdrowotnej w Polsce) (od 2023);
- członek honorowy The ORL Danube Society (od 2019);
- członek European Academy of Sciences and Arts (Academia Scientiarum et Artium Europea) (od 2018);
- członek założyciel World Hearing Forum przy WHO (od 2018);
- International Society for Telemedicine and eHealth – ISfTeH (od 2016);
- American Neurotology Society (ANS) – jako pierwszy członek z Polski (od 2015);
- American Cochlear Implant (ACI) Alliance (od 2013);
- Mediterranean Society of Otology and Audiology (od 2013);

- American Otological Society (AOS) – jako pierwszy członek z Polski jednego z dwóch najstarszych (od 1868) amerykańskich towarzystw medycznych (od 2012);
- członek i doradca Society for Middle-Ear Disease – SMED (od 2012);
- Neurootological and Equilibrimetric Society (od 2012);
- prezydent European Federation of Audiology Societies (EFAS) (2011);
- członek Politzer Society (od 2010);
- członek honorowy Kubańskiego Towarzystwa Otolaryngologii i Chirurgii Głowy i Szyi (od 2009);
- International Academy of Otolaryngology – IAO (od 2009);
- członek zarządu European Academy of Otology and Neuro-Otology EAONO (2009–2014);
- członek założyciel Hearing Group (od 2007);
- International Society of Audiology – ISA (od 2007);
- European Society of Magnetic Resonance in Medicine (od 2006);
- European Society for Artificial Organs (od 2005);
- przedstawiciel Polski w European Federation of Audiology Societies – EFAS (2004–2019);
- International Evoked Response Audiometry Study Group – IERASG (od 1999);
- członek założyciel European Academy of Otology and Neuro-Otology – EAONO (od 1998);
- członek honorowy Słowackiego Towarzystwa Otolaryngologii i Chirurgii Głowy i Szyi (od 1998);
- Association for Research in Otolaryngology – ARO (od 1996);
- American Tinnitus Association – ATA (od 1995);
- New York Academy of Science (od 1995);
- American Academy of Audiology – AAA (od 1994);
- Collegium Oto-Rhino-Laryngologicum Amicitiae Sacrum – CORLAS (od 1994);
- doradca naukowy Fundacji Pomocy Dzieciom z Uszkodzeniami Słuchu F.A.N.D.A. w Buenos Aires w Argentynie (od 1994);
- European Association of the Tissue Banks – EATB (od 1990).

B. Członkostwo i funkcje w krajowych towarzystwach i komitetach, komisjach, radach, zespołach eksperckich i innych gremiach naukowych

- członek Zespołu ds. opracowania założeń do nowego modelu ewaluacji jakości działalności naukowej (powołany przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, 2025);
- członek honorowy Polskiego Towarzystwa Nowotworów Głowy i Szyi (od października 2023);
- członek Rady Naukowej Państwowego Instytutu Medycznego MSWiA (2023–2024);
- delegat na okręgowe zjazdy lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie (obecna kadencja: 2022–2026);
- wiceprzewodniczący kapituły Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” (2022–2025);
- przewodniczący XI i XII kadencji Rady Głównej Instytutów Badawczych (2022–2025, 2025–2028);
- członek Rady Programowej Forum Ochrony Zdrowia (od 2022);
- członek Komitetu ds. Umowy Partnerstwa (2021–2027) (powołanie w lutym 2023);
- członek Rady Programowej Centrum Studiów Zaawansowanych Politechniki Warszawskiej (2021–2024);
- członek Kapituły Nagrody Gospodarczej Prezydenta RP (od 2021);
- członek Komitetu Biocybernetyki i Inżynierii Biomedycznej PAN (od 2020);
- wiceprzewodniczący Komitetu Nauk Klinicznych PAN (2020–2024);
- przewodniczący Rady Fundacji „Pro Polonia” (od 2020);
- przewodniczący Rady Uczelni Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (2020–2024);
- członek Rady Ekspertów przy Rzeczniku Praw Pacjenta (od 2020);
- przewodniczący Rady Programowej Kongresu „Zdrowie Polaków” (od 2019);
- członek korespondent Polskiej Akademii Nauk (od 2019);
- członek kapituły Polskiego Godła Promocyjnego „Teraz Polska” (2019–2022);

- członek honorowy Polskiego Towarzystwa Lekarskiego „Pleno Titulo” (od 2019);
- przewodniczący Rady Uczelni Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie (od 2019–2020);
- delegat na okręgowe zjazdy lekarzy Okręgowej Izby Lekarskiej w Warszawie (kadencja: 2018–2022);
- członek Rady Naukowej Narodowego Instytutu Geriatrii, Reumatologii i Rehabilitacji im. prof. dr hab. med. Eleonory Reicher (od 2018);
- przewodniczący i założyciel Fundacji „Po Pierwsze Zdrowie” (od 2018);
- przewodniczący Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Dziecięcych (od 2017);
- członek Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki (od 2016);
- członek Rady Honorowej Fundacji JESTEM OPTYMISTĄ (od 2016);
- członek Rady Programowej Centrum Studiów Zaawansowanych Politechniki Warszawskiej (2016–2020);
- członek Rady ds. Polityki Senioralnej w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (2016–2020);
- wiceprzewodniczący Rady Głównej Instytutów Badawczych (2013–2022);
- członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów Naukowych (2012–2020);
- konsultant krajowy w dziedzinie otorynolaryngologii (od 2011);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie otorynolaryngologii (od 2011);
- przewodniczący komisji przygotowującej program specjalizacji z dziedziny otorynolaryngologii (od 2011);
- ekspert Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji – AOT-MiT (od 2011);
- przewodniczący Komitetu Nauk Klinicznych PAN (2011–2020);
- członek Naczelnej Rady Lekarskiej (2010–2013);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie surdologopedii (2010–2012);
- przewodniczący komisji przygotowujących programy specjalizacji z dziedzin neurologopedii i surdologopedii (2010–2011);

- członek honorowy Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi (od 2010);
- założyciel Fundacji Profesora Henryka Skarżyńskiego „Słyszę” (2010);
- przewodniczący i członek Sekcji Audiologicznej Polskiego Towarzystwa Otolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi (2010–2018);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie neurologopedii (2008–2011);
- przewodniczący Komisji Patofizjologii Słuchu, Mowy i Zaburzeń Komunikacyjnych PAN (2007–2012);
- konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii (2007–2011);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie audiologii i foniatrii (2007–2011);
- przewodniczący Komitetu Patofizjologii Klinicznej PAN (2007–2010);
- członek Rady Naukowej Fundacji Orange (od 2006);
- członek Rady Naukowej przy Ministrze Zdrowia (2006–2020);
- członek Rady Programowej Polskiego Towarzystwa Audioprotetyków (od 2002);
- członek Rady Wydziału Wokalnego Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina (2002–2018);
- prezydent Fundacji „Akademia Polskiego Sukcesu” (od 2000);
- członek Polskiego Towarzystwa Chirurgii Podstawy Czaszki (od 1999);
- członek Rady Naukowej Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego (1999–2002);
- członek założyciel Polskiego Towarzystwa Inżynierii Biomedycznej (od 1998);
- członek zespołu ekspertów Ministra Zdrowia ds. akredytacji jednostek ubiegających się o możliwość prowadzenia specjalizacji z audiologii i foniatrii (od 1998);
- konsultant krajowy w dziedzinie audiologii i foniatrii (1998–2001);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie audiologii i foniatrii (1998–2001);
- członek założyciel i przewodniczący Polskiego Towarzystwa Naukowego Zaburzeń Słuchu, Głosu i Komunikacji Językowej (od 1996);
- członek Komitetu Akustyki PAN (1996–2007);

- specjalista krajowy ds. audiologii (1994–1998);
- przewodniczący Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w dziedzinie audiologii (1994–1998);
- członek Państwowej Komisji Egzaminacyjnej ds. Foniatrii (1994–1998);
- przewodniczący Rady Stowarzyszenia Przyjaciół Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Człowiek – Człowiekowi” (od 1993);
- członek i przewodniczący Rady Fundacji Rozwoju Medycyny „Homo – Homini” (od 1990);
- członek Rady I Wydziału Lekarskiego Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (1989–2000);
- członek władz Oddziału Warszawskiego, Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej, przewodniczący i członek Zarządu Sekcji Audiologicznej w Polskim Towarzystwie Otorynolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi (1983–2019).

C. Członkostwo w radach i redakcjach czasopism polskojęzycznych

- **redaktor naczelny** czasopisma „Biuletyn Informacyjny Rady Głównej Instytutów Badawczych” (od 2023);
- **redaktor naczelny** czasopisma naukowego „Nowa Audiofonologia” (od 2012);
- **redaktor naczelny** dwumiesięcznika „Słyszę” (od 1997);
- **redaktor naczelny** „Biuletynu Cochlear Center” (1995);
- redaktor tematyczny czasopisma naukowego „Człowiek – Niepełnosprawność – Społeczeństwo”;
- członek Komitetu Naukowego „Przeglądu Pediatrycznego”;
- członek Rady Konsultacyjnej miesięcznika „Medyk”;
- członek Rady Konsultacyjnej miesięcznika „Gabinet Prywatny”;
- członek Rady Naukowej kwartalnika „Wideochirurgia i Inne Techniki Małoinwazyjne”;
- członek Rady Naukowej czasopisma „Audiofonologia”;
- członek Rady Naukowej czasopisma „Zdrowie Mężczyzny”;
- członek Rady Programowej czasopisma „Służba Zdrowia”;
- członek Rady Programowej „Medi Science Polski Biuletyn Medyczny”.

D. Członkostwo w radach i redakcjach czasopism obcojęzycznych

- **redaktor naczelny** „Journal of Hearing Science” (od 2011);
- **redaktor naczelny** międzynarodowego kwartalnika „Central and East European Journal of Oto-Rhino-Laryngology and Head and Neck Surgery” (1995–2000);
- członek komitetu redakcyjnego „International Journal of Molecular Science” (od 2021);
- redaktor gazety kongresowej „Congress Tribune” (2009);
- członek międzynarodowego Komitetu Redakcyjnego „Journal of International Advanced Otology” (od 2010);
- członek międzynarodowego Komitetu Redakcyjnego „American Journal of Otology & Neurotology” (1995–2005);
- członek Rady Redakcyjnej czasopisma naukowego „Журнал Гродненского государственного медицинского университета” (Medycznego Uniwersytetu w Grodnie, Białoruś);
- członek międzynarodowego komitetu „ENT-News”.

ODZNACZENIA, NAGRODY, WYRÓŻNIENIA

W latach 1983–2024 prof. H. Skarżyński był wielokrotnie odznaczany za osiągnięcia naukowe, wdrożeniowe i kliniczne o szerokim wpływie społecznym i gospodarczym – laureat 377 odznaczeń, nagród i wyróżnień przyznanych zarówno w kraju, jak i za granicą. Wśród nich znalazły się najwyższe odznaczenia państwowe krajowe i zagraniczne oraz nagrody Prezydenta, Premiera i Senatu RP. Profesor H. Skarżyński otrzymał liczne odznaczenia i nagrody ministerialne, był uhonorowany przez krajowe, zagraniczne i międzynarodowe środowiska naukowe, akademickie i lekarskie, a także międzynarodowe kapituły i instytucje ponadnarodowe (m.in. Komisję Europejską). Od 2001 r. prof. H. Skarżyński nieprzerwanie przez 20 lat znajdował się wśród 100 najbardziej wpływowych osób w polskiej medycynie i służbie zdrowia w rankingu czasopisma „Puls Medycyny”: w pierwszej dziesiątce znalazł się 14 razy, na pierwszym miejscu – 3 razy, na drugim – 6 razy.

Odnaczenia państwowe krajowe

2024 – Order Orła Białego,
2018 – Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości Polskiej,
2012 – Krzyż Komandorski Polonia Restituta,
2006 – Krzyż Oficerski Polonia Restituta,
2000 – Krzyż Kawalerski Polonia Restituta,
1977 – Brązowy Krzyż Zasługi.

Odnaczenia państwowe zagraniczne

2013 – Medal „Pro Ecclesia et Pontifice” nadany przez JŚ Papieża Franciszka,
2011 – Medal Honoru nadany przez prezydenta Gruzji Micheila Saakaszwilego,
2010 – Krzyż Oficerski Orderu Wyalazczości „Finis Coronat Opus” przyznany przez Wysoką Komisję Odnaczeń Królestwa Belgii,
2009 – Order „Za Zasługi” III stopnia nadany przez prezydenta Ukrainy Wiktora Juszczenkę,
2008 – Krzyż Oficerski Orderu Wyalazczości „Labor Improdus Omnia Vincit” przyznany przez Wysoką Komisję Odnaczeń Królestwa Belgii,
2005 – Krzyż Kawalerski Orderu Wyalazczości „Tantae Molis Erat” przyznany przez Wysoką Komisję Odnaczeń Królestwa Belgii

Inne ważniejsze odnaczenia, nagrody, wyróżnienia

A. Międzynarodowe:

- Profesor Henryk Skarżyński 956. Kawalerem Orderu Uśmiechu – medal przyznany przez międzynarodową kapitułę w podziękowaniu za ratowanie słuchu dzieci;
- Prestiżowe wyróżnienie dla prof. Henryka Skarżyńskiego przyznane przez władze Irackiego Towarzystwa Otorynolaryngologów – Chirurgów Głowy i Szyi (Iraqi Society of Otorhinolaryngologists Head and Neck Surgeons) za wkład w edukację i wsparcie irackich specjalistów;
- Wyróżnienie Komitetu Naukowego Europejskiego Kongresu Implantów Słuchowych (ESPCI) w Bukareszcie;
- Best International Design Award – nagroda specjalna za Kapsułę Badań Zmysłów przyznana podczas 3. edycji targów Japan Design, Idea

- and Invention Expo w Tokio, zorganizowanych przez World Invention Intellectual Property Associations (WIIPA) oraz Chizai Corporation;
- Polsko-ukraińska nagroda gospodarcza „Buława 2017” przyznana podczas Baltic Business Forum;
 - Złoty medal przyznany przez dyrektora Narodowego Centrum Ochrony Matki i Dziecka w Biskoku;
 - Outstanding Achievement Award – zaszczytne wyróżnienie za przywództwo i inspirowanie społeczności międzynarodowej poprzez stworzenie cieszącego się światową renomą ośrodka medycznego poświęconego chirurgicznemu leczeniu zaburzeń słuchu oraz za niestrudzone orędownictwo na rzecz osób z zaburzeniami słuchu na całym świecie, przyznane podczas 14th International Conference on Cochlear Implants and Other Implantable Technologies (CI2016) w Toronto;
 - Złoty medal, w kategorii narzędzia medyczne, za pierwszy na świecie system „Krajowa Sieć Teleaudiologii”, przyznany podczas międzynarodowego konkursu „Prix Galien” w Monte Carlo, Monako – „Prix Galien Award” jest uznawana za branżowy odpowiednik nagrody Nobla;
 - Nagroda specjalna EYReC Uniwersytetu Malezyjskiego w Perlis za „Telefitting – system zdalnego dopasowywania parametrów implantu ślimakowego”, przyznana podczas 5. Europejskiej Wystawy Wynalazczości i Innowacji „Euroinvent” w Iași, Rumunia;
 - Medale i dyplomy przyznane przez Krajową Agencję ds. Własności Intelektualnej Republiki Mołdawii (AGEPI), podczas 5. Europejskiej Wystawy Wynalazczości i Innowacji „Euroinvent” w Iași, Rumunia, za projekty:
 - „Telefitting” – system zdalnego dopasowywania parametrów implantu ślimakowego”;
 - „System Zintegrowanej Operacji Komunikacji SZOK®”.
 - Główna nagroda „21st Century Achievement Awards” dla Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu za „Cochlear Implant Innovation Project” (system zdalnego fittingu i telerehabilitacji), w kategorii opieka zdrowotna, przyznana w konkursie The Computerworld Honors Program w Waszyngtonie, USA.

B. Krajowe:

- Medal Prymasowski „Zasłużony dla Kościoła i Narodu” przyznany przez prymasa Polski abp. Wojciecha Polaka, metropolitę gnieźnieńskiego;
- Odznaczenie „Za zasługi dla Archidiecezji Warszawskiej” wręczone przez ks. kardynała Kazimierza Nycza, metropolitę warszawskiego;
- Medal Komisji Edukacji Narodowej za szczególne zasługi dla oświaty i wychowania, przyznany przez Ministra Edukacji Narodowej;
- Medal im. Mikołaja Kopernika za wybitne osiągnięcia naukowe przyznany przez Prezydium Polskiej Akademii Nauk;
- Order Ecce Homo dla prof. Henryka Skarżyńskiego za wyjątkowe poświęcenie swego życia i talentów w służbie bliźniemu oraz dogłębną wiedzę medyczną w zakresie mowy i słuchu;
- Nagroda Gospodarcza SGH za zasługi w kształtowaniu przedsiębiorczości i innowacyjności, a tym samym przyczynianie się do rozwoju gospodarczego Polski, przyznana przez Rektora Szkoły Głównej Handlowej podczas XXXIII Forum Ekonomicznego w Karpaczu;
- Tytuł „Osobowość 35-lecia Wolności RP” w kategorii nauka przyznany przez Ogólnopolską Federację Przedsiębiorców i Pracodawców – Przedsiębiorcy.pl za niezwykle umiejętności, wiedzę, pracę oraz trud i wysiłek włożony w budowę polskiej otorynolaryngologii;
- Tytuł honorowy Herkules przyznany przez Stowarzyszenie Dziennikarzy dla Zdrowia;
- Nagroda Specjalna – Orzeł Wprost dla Nauki za szczególny wkład w rozwój gospodarki, regionu oraz kraju i tworzenie kształtu dzisiejszej Polski;
- Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Ochrony Praw Człowieka” przyznana przez rzecznika praw obywatelskich prof. Marcina Wiacka;
- Złoty medal „Zasłużony dla Nauki Polskiej Sapientia et Veritas” dla prof. Henryka Skarżyńskiego za szczególne zasługi dla szkolnictwa wyższego i nauki, w tym za wybitne osiągnięcia w zakresie działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej nadany przez Ministra Edukacji i Nauki;
- Medal honorowy „Powstanie w Getcie Warszawskim”, przyznany przez Stowarzyszenie Żydów Kombatantów i Poszkodowanych w II wojnie

- światowej oraz Stowarzyszenie Żydowski Instytut Historyczny w Polsce, w dowód uznania za obronę godności każdego człowieka oraz za walkę z przejawami ksenofobii, nacjonalizmu i antysemityzmu;
- Tytuł Wybitna Osobowość Światowej Medycyny Roku 2023 i statuetka Sukces Roku 2023 dla prof. Henryka Skarżyńskiego przyznane przez kapitułę złożoną z przedstawicieli redakcji magazynu „Osobowości i Sukcesy” oraz osoby nagrodzone w poprzednich latach;
 - Medal im. Przemysława Wiktora Odrowąża Pieniążka – pierwszego laryngologa na ziemiach polskich – przyznany przez Krakowski Oddział Polskiego Towarzystwa Otorinolaryngologów Chirurgów Głowy i Szyi;
 - Medal Mikołaja Kopernika Związku Banków Polskich dla Instytut Fizjologii Patologii Słuchu przyznany przez Zarząd ZBP na 25-lecie istnienia Instytutu w uznaniu jego szczególnych zasług dla zdrowia Polaków;
 - Drugie miejsce w kategorii nauka w plebiscycie zorganizowanym z okazji 20-lecia istnienia „Newsweeka”; celem plebiscytu był wybór tych osób, które miały największy wpływ na nasze życie społeczne w ostatnich dwóch dekadach;
 - Orzeł stulecia „Rzeczypospolitej” w kategorii nauka dla prof. Henryka Skarżyńskiego – jednego z najważniejszych polskich lekarzy i naukowców, jak podkreśliła kapituła nagrody w laudacji;
 - Prof. Henryk Skarżyński został uhonorowany Szmaragdem Welconomy („Szmaragdem Nadziei”) – najważniejszą nagrodą Welconomy Forum in Toruń, przyznaną podczas XXVIII edycji forum przez Przewodniczącego Rady Programowej Welconomy;
 - Nagroda Gospodarcza Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dla prof. Henryka Skarżyńskiego – nagroda indywidualna za wybitne zasługi dla rozwoju polskiej gospodarki oraz przedsiębiorczości;
 - Tytuł „Wizjoner Zdrowia” przyznany przez tygodnik „Do Rzeczy” w kategorii wizjoner telemedycyny i nowych technologii;
 - Nagroda Gospodarcza Prezydenta RP – nagroda indywidualna dla osób wyróżniających się wybitnymi zasługami dla rozwoju polskiej gospodarki i przedsiębiorczości;

- Medal 100-lecia Polskiego Komitetu Olimpijskiego jako wyraz uznania i wdzięczności za pomoc medyczną dla polskich sportowców oraz szacunku dla osiągnięć naukowych Profesora Henryka Skarżyńskiego;
- „Godło Promocyjne Orła Białego” przyznane przez kapitułę Godła;
- Odznaka honorowa „Za Zasługi dla Wynalazczości” przyznana przez Premiera RP;
- Nagroda „Wektor Specjalny 30-lecia” za osiągnięcia gospodarcze i wkład w rozwój polskiej przedsiębiorczości w ciągu ostatnich trzech dekad, za pomoc tysiącom osób cierpiącym z powodu wad słuchu, przyznany z okazji 30-lecia Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej;
- Nagroda, w kategorii filantrop, przyznana przez kapitułę konkursu „Polski Przedsiębiorca 2017”, zorganizowanego przez redakcję „Gazeta Polska Codziennie”;
- Jubileuszowa statuetka „Viribus Unitis” za wieloletnie wsparcie, życzliwość i pracę na rzecz łączenia środowisk: lekarzy, farmaceutów, pacjentów, firm farmaceutycznych i mediów;
- Nagroda Związku Banków Polskich i Fundacji „Promyk Słońca” za wybitne osiągnięcia w zakresie tworzenia i wykorzystania nowych technologii na rzecz osób z niepełnosprawnościami;
- Wyróżnienie „Laus tibi, non tuleris qui vincula mente animoque” (kryształowy dwunastościan, tzw. kosmos Pitagorasa) oraz tytuł Mistrza Centrum Studiów Zaawansowanych Politechniki Warszawskiej, przyznane przez Rektora i Radę CSZ PW;
- Tytuł „Honorowy Złoty Inżynier” za wprowadzenie do medycyny najnowszych rozwiązań technicznych, przyznany przez „Przegląd Techniczny”;
- Nagroda „Wizjonerzy XXI wieku” za wizję, pasję i sukces, przyznana przez tygodnik „Wprost”;
- Odznaka Honorowa za Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka „Infantis Dignitatis Defensori” przyznana przez Rzecznika Praw Dziecka;
- Honorowy tytuł „Nieobojętny 2016” przyznany podczas III Międzynarodowego Zjazdu Szkół Sendlerowskich;
- Tytuł „Ambasador Integracji i Współpracy” przyznany przez Radę Programową Stowarzyszenia Integracja i Współpraca;

- Złoty Laur „Super Biznesu”, w kategorii nauka i biznes, za stworzenie unikalnej w skali świata placówki, w której działa interdyscyplinarny zespół lekarzy, inżynierów, fizyków, przyznawany przez redakcję „Super Ekspresu” we współpracy z Krajową Izbą Gospodarczą, Business Center i Pracodawcami RP;
- Nagroda „Wiktor 2014” w kategorii wielka osobowość nauki i kultury, przyznana przez Akademię Telewizyjną;
- Dyplom za zwycięstwo w plebiscycie „Nauka to wolność” za program „Wszczepianie implantów leczących głuchotę” oraz całokształt dorobku naukowego, ogłoszonym przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego z okazji 25-lecia odzyskania wolności;
- Wyróżnienie „Złoty Skalpel 2014” za projekt „Program wykrywania wad słuchu u dzieci w wieku szkolnym w Polsce i na arenie międzynarodowej” w konkursie na wybitnego innowatora w polskiej ochronie zdrowia, zorganizowanym przez „Puls Medycyny”;
- Tytuł „Lodołamacz Specjalny” za szczególną wrażliwość społeczną i promowanie aktywności osób niepełnosprawnych w różnych dziedzinach życia, przyznany przez kapitułę konkursu „Lodołamacze 2014”;
- Laureat plebiscytu „Ludzie Wolności”, w kategorii nauka, zorganizowanego przez telewizję TVN i „Gazetę Wyborczą” z okazji 25-lecia odzyskania wolności;
- Medal im. prof. Jana Nielubowicza za wybitną wieloletnią działalność zawodową, naukową i wielkie zaangażowanie we współpracę z Samorządem Lekarskim, przyznany przez Okręgową Radę Lekarską;
- Medal Politechniki Warszawskiej „Alma Mater Bene Merentibus” za rozwinięcie współpracy lekarzy z inżynierami w terapii wad słuchu, przyznany przez Kapitułę Medalu i Rektora Politechniki Warszawskiej;
- Tytuł „Crystal Dragon of Success 2014” dla najlepszych menedżerów na polskim rynku, których wyróżnia nowoczesne zarządzanie i fakt, że w trudnych warunkach współczesnej gospodarki potrafią odnosić sukcesy, przyznana przez Redakcję miesięcznika „Polish Market”;
- Nagroda specjalna „Osobowość Roku 2012 w Ochronie Zdrowia” przyznana przez jury konkursu „Sukces Roku 2012 w Ochronie Zdrowia – Liderzy Medycyny”;

- Nagroda Specjalna im. prof. Zbigniewa Religii za empatyczną postawę wobec pacjentów, szacunek i oddanie okazywane chorym, a także wielkie dokonania nie tylko jako lekarza, ale i menadżera, przyznane przez Zarząd Fundacji Dzieciom „Zdążyć z Pomocą”;
- Nagroda Gospodarcza Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dla Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, w kategorii innowacyjność, za opracowanie przez prof. Henryka Skarżyńskiego oryginalnej koncepcji rozbudowy infrastruktury Światowego Centrum Słuchu IFPS w Kajetanach, opracowanie i wdrożenie nowej oryginalnej metody leczenia chirurgicznego częściowej głuchoty, zaprojektowanie nowych narzędzi – innowacyjnej elektrody do łączonej stymulacji elektrycznej i akustycznej lub do elektrycznego dopełnienia istniejącego słuchu pacjenta – i pierwsze na świecie wdrożenie kliniczne;
- Nagroda „Honorowa Perła Specjalna” za całokształt dokonań w dziedzinie nauki, przyznana przez Redakcję miesięcznika „Polish Market” i Kapitułę Laureatów Perł Honorowych 2012;
- Tytuł „Wybitny Polak”, w kategorii nauka, m.in. za opracowanie nowej, oryginalnej metody chirurgicznej oraz nowych narzędzi (elektrody) do leczenia częściowej głuchoty i przeprowadzenie pierwszych na świecie operacji u dzieci i dorosłych, przyznany przez Kapitułę Konkursu „Teraz Polska”;
- Statuetka Hipokratesa (najwyższe wyróżnienie Polskiego Towarzystwa Medycyny Rodzinnej) za szczególny wkład w rozwój medycyny rodzinnej;
- Medal im. Jana Heweliusza Politechniki Gdańskiej przyznany przez Rektora i Senat Politechniki Gdańskiej;
- Medal „Za zasługi dla UMFC” przyznany przez Rektora Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina;
- Medal im. Doktora Tytusa Chałubińskiego za długoletnią i efektywną pracę w Klinice Otolaryngologii I Wydziału Lekarskiego i szczególnie zaangażowanie oraz wkład wniesiony na rzecz rozwoju Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego;

- Tytuł „Benevolenti” oraz statuetka za wspieranie inicjatyw prospołecznych Fundacji Pro Seniore i działalność charytatywną na rzecz lekarzy seniorów przyznany przez kapitułę Okręgowej Izby Lekarskiej;
- Tytuł „Oskar Polskiego Biznesu 1990–2010” za wybitny wkład w rozwój nauk medycznych; za inspirację i menedżerskie osiągnięcia w zbudowaniu w Polsce placówki służby zdrowia na najwyższym światowym poziomie, przyznany przez Kapitułę i Zarząd Polskiego Klubu Biznesu;
- Godność „Honorowy Obywatel Miasta Stołecznego Warszawy” przyznana przez Radę Miasta Stołecznego Warszawy;
- Odznaka honorowa „Za zasługi dla ochrony zdrowia” przyznana przez Ministra Zdrowia;
- Odznaka „Bene Meritus” za ofiarną służbę w ochronie zdrowia i życia ludzkiego, za tworzenie nieprzemijających wartości dla dobra społeczeństwa oraz za wybitne zasługi dla Polskiego Towarzystwa Lekarskiego;
- Odznaczenie „LAUDABILIS” i tytuł „Godny zaufania” za szczególne zasługi na rzecz Samorządu Lekarskiego, przyznane przez Okręgową Radę Lekarską;
- Tytuł „Lekarz Rynku Zdrowia” przyznany w plebiscycie miesięcznika „Rynek Zdrowia”;
- Medal „Gloria Medicinae” – najwyższe odznaczenie Polskiego Towarzystwa Lekarskiego za ofiarną służbę ludziom, za najwyższy szacunek dla zdrowia i życia ludzkiego, za sumienne i godne wykonywanie sztuki leczenia, za podtrzymywanie honoru i szlachetnych tradycji stanu lekarskiego, za tworzenie nieprzemijających wartości dla dobra Polskiego Towarzystwa Lekarskiego;
- Złoty medal i nadanie tytułu Honorowego Członka Kapituły dla prof. Henryka Skarżyńskiego za wybitną działalność naukową, kliniczną w dziedzinie medycyny, przyznany przez Akademię Polskiego Sukcesu;
- Nagroda „Trwały Ślad” za szczególne dokonania, przyznana przez JM. Rektora Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie;
- I nagroda za wybitne krajowe osiągnięcie naukowo-techniczne przyznana przez Prezesa Rady Ministrów;

- Nagroda „Busola 2000” za przywracanie ludziom słuchu i nadzieję na ucieczkę ze świata ciszy przyznana przez tygodnik „Przegląd”;
- Tytuł „Honorowy Ambasador Kongresów Polskich” przyznany przez Stowarzyszenie Konferencje i Kongresy w Polsce oraz Urząd Kultury Fizycznej i Turystyki za zasługi dla promocji Polski jako kraju kongresów i konferencji;
- Nagroda „Honorowy Srebrny As” przyznana przez Polish Promotion Corporation;
- Tytuł „Warszawiak Roku 1992” przyznany w plebiscycie czytelników dziennika „Express Wieczorny” i widzów Warszawskiego Ośrodka Telewizyjnego;
- Nagroda „Parasol szczęścia” przyznana przez miesięcznik „Twoje Dziecko”;
- Srebrny Eskulap w konkursie studenckim „Primus Inter Pares”.

Łączna liczba odznaczeń, wyróżnień i nagród w liczbie 377 jest podana na stronie: henrykskarzynski.pl

SPIS TREŚCI

Nagroda Polskiej Akademii Umiejętności im. Erazma i Anny Jerzmanowskich – idea, historia, znaczenie	3
Erazm Jerzmanowski – wizjoner i filantrop	4
Cele i idea nagrody	4
Historia i reaktywacja	5
Współczesny wymiar nagrody	7
Znaczenie i dziedzictwo	7
Profesor Henryk Skarżyński	10
Przebieg pracy zawodowej i rozwój naukowy	12
Działalność i osiągnięcia naukowe i kliniczne w medycynie	13
Działalność i osiągnięcia dydaktyczne	22
Działalność i osiągnięcia organizacyjne	25
Przynależność i pełnione funkcje w formalnych gremiach i towarzystwach naukowych, organizacjach pozarządowych, komitetach redakcyjnych i wydawnictwach, gremiach doradczych i eksperckich	29
Odznaczenia, nagrody, wyróżnienia	36

INSTYTUT FIZJOLOGII
I PATOLOGII SŁUCHU
ŚWIATOWE CENTRUM SŁUCHU